

"اقتصاد بازار آزاد" به نفع مردم افغانستان نیست!

وزیر اقتصاد افغانستان، در جلسه "حسابدهی دولت به ملت!" که در ۱۷ اپریل ۲۰۰۸ برگزار گردید، تاکید کرد که "افغانستان در شرایط کنونی آماده گی پذیرش نظام اقتصاد بازار آزاد را ندارد و نظام "اقتصاد بازار آزاد" به نفع مردم افغانستان نیست و زمینه های پیاده کردن آن هم در این کشور فراهم نشده است."

مزید بر آن اغلب کارشناسان اقتصادی در اجلاس اخیر که به منظور بررسی وضعیت اقتصادی کشور و بحث پیرامون مسأله گزینش نظام اقتصادی متناسب برای افغانستان، از سوی "جامعه مدنی افغانستان" در شهر کابل تدویر گردیده بود، ضمن ارایه تحلیلهای متنوع از چگونه گی وضع اقتصادی-اجتماعی کشور، انتقاد هایی را در مورد "نظام بازار آزاد" در افغانستان طرح کردند و عوامل عمده از هم پاشیده گی و بحران اقتصادی را ناشی از تعقیب روشهای و پرنسپهای مودل "اقتصاد بازار آزاد" پنداشتند. و به این نتیجه رسیدند که این نظام نمیتواند کارآیی خوبی در جامعه کنونی افغانی داشته باشد.

با آنکه چنین ابراز نظرها چیزی تازه نیست ولی میتواند بار دیگر به نا درستی و باطل بودن سیاست اقتصادی دولت موجود مهر تأیید بزند و نسبت به فرجام فاجعه آمیز استراتیژی اقتصادی دولت هشدار بدهد.

ما در نخستین روزهای شکل گیری دولتواره کنونی، با صراحت اعلام نموده بودیم که: در کشور بی نهایت عقب مانده، دارای اقتصاد ورشکسته با پائین ترین سطح عاید ملی و مردم در فقر نشسته با حجم وسیع تخریبات سه دهه جنگ تحمیلی، نمیتوان

تهنا با گزینش " مدل نظام اقتصاد بازار آزاد " و پذیرفتن منطق اقتصادی ساختاری آن به تحقق اهداف و وظایف مرحله جاری دست یافت و نیاز مندیهای اساسی جامعه را تأمین نمود.

از این دید رها کردن سرنوشت میلیونها انسان جامعه افغانی به دست اراده " بازار آزاد " پیامدی جز استقرار فاجعه آمیز سرمایه داری بی بند و بار دلالی و غارت و چپاول ثروتهای کشور چیزی دیگری نخواهد داشت .

دوام شش سال حاکمیت موجود در کشور زیر شعار " سیاست اقتصاد بازار آزاد " به رغم هزینه میلیاردها دالر با آنکه تمامی تلاشهای داخلی و بین المللی در این نکته ظاهراً متمرکز بود که از وضعیت بدتر شدن زنده گی اقتصادی مردم جلوگیری به عمل آید و زمینه برای پاگیری و رشد اقتصاد ملی فراهم گردد، ولی ما میبینیم که نه تنها زمینه برای رشد و انکشاف اقتصادی فراهم نگردید بلکه سیاستهای نا بکار اقتصادی دولت، خود به مانع بزرگ در را توسعه و انکشاف اقتصادی تبدیل گردیده است و با گذشت هر روز فاصله بین فقیر و ثروتمند بیشتر شده و اکثریت مردم هیچ بهبودی را در زنده گی اقتصادی شان حس نکرده اند.

در وضعیت موجود که اقتصاد کشور از جهت ساختاری فاقد سیستم موثر تولیدیست، گزینش را انکشاف و ترقی اقتصادی-اجتماعی و انتخاب روشهای اقتصادی با اهمیت ترین مسأله یست که در برابر جامعه افغانی قرار دارد .

از دید ما در کنار سایر عوامل، وضع فاجعه بار اقتصادی کشور عمدتاً ریشه در سیاست های لیبرال تحت عنوان " نظام بازار آزاد " دارد که کشور ما را به سوی نوعی نظام اقتصادی بازار آزاد لجام گسیخته سوق میدهد. به همین دلیل با در نظر داشت منافع زحمتکشان افغانستان و با در نظر گرفتن سطح نازل رشد نیروهای تولیدی، برای تحقق اهداف و وظایف اقتصادی - اجتماعی این مرحله تکامل جامعه افغانی، ما سیستم اقتصاد مختلط را که ترکیبی از عناصر بازار آزاد و اقتصاد پلانگذاری مرکزی با مداخله دولت میباشد و میتواند نسبت به مودل "اقتصاد بازار آزاد " کارآیی بهتر و

موثر تر داشته باشد پیشنهاد کرده ایم. ما یقین داریم که نیازمندیهای عینی ساختار درونی اقتصادی جامعه نسبت به هر داوری ذهنی دیگر بر طرحها و پیشنهاد های ما مهر تأیید خواهد گذاشت.

19042008

www.ayenda.org